Lietas Nr. C34032915
Lietas arhīva Nr. C-0058-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Saldū 2016.gada 29.janvārī

Saldus rajona tiesa:
tiesnese I.Kalniņa
ar tiesas sekretāri I.Druvaskalnu,

piedaloties prasītājam /pers. A/ un viņa pārstāvei zv.advokātei Irēnai Kibelko, atbildētāju /pers. B/ (/pers. B/), /pers. C/ un /pers. D/ pilnvarotajam pārstāvim zv.advokātam Normundam Rečam,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ (/pers. B/), /pers. C/ un /pers. D/ par vienošanās un dāvinājuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz laulāto kopīgās mantas daļu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a

Prasītājs /pers. A/ (turpmāk- prasītājs) cēlis tiesā prasību pret atbildētājiem /pers. B/, pirms uzvārda maiņas /pers. B/ (turpmāk- atbildētāja Nr.1), /pers. C/ (turpmāk- atbildētājs Nr.2) un /pers. D/ (turpmāk- atbildētāja Nr.3) par vienošanās un dāvinājuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz laulāto kopīgās mantas daļu

Prasības pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

2013.gada 23.oktobrī pie zv.notāres Baibas Skrebas šķirta prasītāja /pers. A/ un atbildētājas /pers. B/ (/pers. B/) laulība, par ko aktu un apliecinājumu reģistrā izdarīts ieraksts Nr.249.

Šķirot laulību, laulātie noslēdza Vienošanos par laulības šķiršanu un laulāto kopmantas sadali (turpmāk- Vienošanās), vienojoties par to, kāda manta atzīstama par laulāto kopīgu mantu un tās sadalījumu starp pusēm. Vienošanās noslēgta privātā kārtā.

Vienošanās nosacījumi un prasītāja īpašuma tiesības uz viņa daļu nekustamajā īpašumā /adrese/ zemesgrāmatā netika nostiprinātas, jo laulātie vienojās, ka iepriekšminētais nekustamais īpašums, dzīvojamā mājā atrodošās mēbeles, santehnika, sadzīves tehnika tiek uzdāvināts abu laulāto bērniem /pers. C/ un /pers. D/ sešu mēnešu laikā, skaitot no laulības šķiršanas dienas ar sekojošiem apgrūtinājumiem:

1) bez dāvinātājas /pers. B/ un /pers. A/ rakstiskas notariāli apliecinātas piekrišanas apdāvinātie /pers. C/ un /pers. D/ nevar iepriekš minēto nekustamo īpašumu- /adrese/ atsavināt (pārdot, dāvināt, mainīt vai kā citādi atsavināt) vai to jebkādā veidā apgrūtināt ar lietu tiesībām, ieķīlāt;

2) uzdāvinātais nekustamais īpašums un dzīvojamā mājā atrodošās mēbeles, santehnika, sadzīves tehnika tiek nodota /pers. B/ bezmaksas lietošanā līdz viņas mūža beigām;

3)/pers. A/ pēc laulības šķiršanas trīs dienu laikā atbrīvos dzīvojamo māju /adrese/ un mainīs savu dzīvesvietu, deklarējot jauno dzīvesvietu pašvaldībā;

4)ja iepriekšminētais nosacījums par mājas atbrīvošanu un deklarēšanos jaunajā dzīvesvietā netiek pildīts, tad /pers. A/ apņemas maksāt /pers. B/ kā kompensāciju 200 LVL par katru nokavēto izvākšanās dienu;

5)/pers. A/ lietošanā saimnieciskās darbības veikšanai paliek garāža /adrese/ un viņš pastāvīgi segs elektrības maksājumus pēc faktiski patērētās elektroenerģijas, garāžā uzstādot atsevišķu elektrības skaitītāju. /pers. A/ nav tiesības šo garāžu nodot lietošanā trešajām personām, apgrūtināt ar jebkāda veida saistībām.

Laulātie vienojās, ka trīs dienu laikā no laulības šķiršanas brīža prasītājs uzdāvina atbildētājai Nr.1 automašīnu /TL marka/ /TL marka/, ja šis termiņš netiek ievērots, tad prasītājs izmaksā atbildētājai Nr.1 kompensāciju Ls 5000,00 apmērā.

Noslēdzot šo Vienošanos laulātie atzina, ka visa kustamā un nekustamā manta, kas atradās laulāto īpašumā ir uzskatāma par laulāto kopīgu mantu, kas iegādāta laulības kopdzīves laikā. Uzskatāms, ka laulāto kopīga manta saskaņā ar Civillikuma 89.panta otro daļu laulātajiem pieder līdzīgās daļās.

Prasītājs uzskata, ka godprātīgi ir pildījis Vienošanās noteikumus, taču atbildētāja Nr.1 ir rīkojusies negodprātīgi, 2013.gada 27.decembrī slēdzot ar atbildētājiem Nr.2 un Nr.3 Līgumu par nekustamā īpašuma dāvināšanu(turpmāk- dāvinājuma līgums) par īpašuma /adrese/ dāvinājumu, neiekļaujot dāvinājuma līgumā apgrūtinājuma noteikumus, kas attiecas uz prasītāju un līdzatbildētājiem Nr.2 un Nr.3 un paredz aizliegumu bez prasītāja rakstiskas notariāli apliecinātas piekrišanas atsavināt nekustamo īpašumu /adrese/ vai to jebkādā veidā apgrūtināt ar lietu tiesībām, kā arī paredz, ka prasītāja lietošanā saimnieciskās darbības veikšanai paliek garāža /adrese/ un viņš pastāvīgi segs elektrības maksājumus pēc faktiski patērētās elektroenerģijas.

Īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/, sastāvošu no zemesgabala 1799 m^2 platībā, dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas ar diviem šķūņiem, siltumnīcas, bija nostiprinātas atbildētājai Nr.1.

2014.gada 26.jūnijā, pamatojoties uz 2013.gada 27.decembrī noslēgto dāvinājuma līgumu, īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu zemesgrāmatā nostiprinātas atbildētājiem /pers. C/ uz ½ domājamo daļu un /pers. D/ uz ½ domājamo daļu, zemesgrāmatā ierakstot aizliegumu atbildētājas Nr.1 dzīves laikā nekustamo īpašumu pārdot, mainīt, dāvināt vai kā citādi atsavināt, apgrūtināt ar saistībām vai ieķīlāt bez rakstiskas notariāli apliecinātas piekrišanas. Pamats minētās atzīmes ierakstīšanai ir dāvinājuma līgums.

Strīdus nekustamā īpašuma III daļas 1.iedaļā, pamatojoties uz dāvinājuma līgumu, ir nostiprināta bezmaksas lietojuma tiesība atbildētājai

Nr.1 uz nekustamo īpašumu.

Neierakstot dāvinājuma līgumā apgrūtinājumus- liegumu bez prasītāja rakstiskas notariāli apliecinātas piekrišanas apdāvinātajiem atbildētājiem Nr.2 un Nr.3 strīdus nekustamo īpašumu atsavināt vai to jebkādā veidā apgrūtināt ar lietu tiesībām, apgrūtinājumu, kas dod tiesības prasītājam lietot saimnieciskās darbības veikšanai garāžu /adrese/, pilnībā tiek ignorētas un apdraudētas prasītāja tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu.

Civillikuma 1.pants nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Minētā likuma norma attiecas uz visām civiltiesībām un ierobežo netaisnprātīgu formālu tiesību izlietošanu.

Prasītājs uzticējās atbildētājai Nr.1 kā laulātajai, jo viņa, parakstot ar prasītāju Vienošanos, atzina, ka strīdus nekustamais īpašums, ir laulāto kopīga manta, un, slēdzot dāvinājuma līgumu, tiks aizsargātas prasītāja tiesības un dāvinājums tiks apgrūtināts saskaņā ar 2013.gada 23.septembra Vienošanās noteikumiem.

Atbildētāja Nr.1, atsavinot laulāto kopīgu mantu, pārkāpa 2013.gada 23.septembra Vienošanās noteikumus.

Konstatējot iepriekš norādītos faktiskos apstākļus, 2013.gada 23.septembrī noslēgtā Vienošanās par laulības šķiršanu un laulāto kopīgās mantas sadali ir atzīstama par spēkā neesošu no tās noslēgšanas brīža.

2013.gada 27.decembrī noslēgtais Līgums par nekustamā īpašuma dāvināšanu starp atbildētāju Nr.1 un atbildētājiem Nr.2 un Nr.3 ir atzīstams par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža, jo bērni /pers. C/ un /pers. D/ zināja, ka nekustamais īpašums ir laulāto kopīga manta, viņiem bija zināms fakts, ka prasītājs saimnieciskās darbības veikšanai izmanto garāžu /adrese/, bija zināms, kā vecāki vienojušies par laulāto kopīgās mantas sadali, t.i. ka viņiem tiks uzdāvināts strīdus nekustamais īpašums, bet ar nosacījumiem, kas attiecas ne tikai uz viņu māti /pers. B/, bet arī uz tēvu /pers. A/. Ņemot vērā iepriekš norādītos apstākļus, atbildētāji Nr.2 un 3 nav atzīstami par labticīgiem ieguvējiem.

Slēdzot Vienošanos ar atbildētāju Nr.1, puses nebija vienojušās, ka atbildētājai Nr.1 ir tiesības slēgt atcēlējlīgumu. Šāda punkta iekļaušana dāvinājuma līgumā ir pretēja prasītāja gribai, jo strīdus nekustamā īpašuma atdāvināšanai prasītājs piekrita tikai tāpēc, ka īpašums paliks abu bērnu īpašumā un nevis pāries atpakaļ tikai un vienīgi atbildētājas Nr.1 īpašumā. Prasītāja ieskatā to apliecina Vienošanās nosacījumos ietvertā prasītāja griba, ka bez viņa rakstiskas notariāli apliecinātas piekrišanas apdāvinātie nevar nekustamo īpašumu /adrese / atsavināt vai to citādi apgrūtināt ar lietu tiesībām.

Dāvinājuma līgumam, izvērtējot tā saturu, ir fiktīvs raksturs, tas nav noslēgts ar nolūku nodibināt noteiktas juridiskas attiecības, bet gan vērsts uz to, lai slēptu atbildētājas Nr.1 patieso gribu iegūt nākotnē sev visu nekustamo īpašumu ar nolūku kaitēt citas personas interesēm. Prasība par dāvinājuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu tiek celta, lai tiesiskā ceļā novērstu prasītāja likumisko interešu aizskārumu.

Tā kā nekustamais īpašums ir laulāto kopīga manta, prasītājam ir atzīstamas īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/, dzēšot /pers. C/ un /pers. D/ īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu.

Lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža starp prasītāju /pers. A/ un atbildētāju /pers. B/ (pirms uzvārda maiņas- /uzvārds/) 2013.gada 23.septembrī noslēgto Vienošanos par laulības šķiršanu un laulāto kopīgās mantas sadali; atzīt par spēkā neesošu 2013.gada 27.decembrī noslēgto Līgumu par nekustamā īpašuma dāvināšanu, kas noslēgts starp /pers. B/ un /pers. C/, /pers. D/, dzēšot /pers. C/ un /pers. D/ īpašuma tiesības Saldus pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/uz nekustamo īpašumu /adrese/; atzīt /pers. A/ īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/, kas reģistrēts Saldus pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, kadastra Nr./numurs B/.

Prasība celta uz Civillikuma 1., 5.panta, 89.panta otrās daļas, 90.panta otrās daļas, 109., 733., 1041., 1068., 1415., 1427., 1428., 1438., 1592.panta pamatiem.

Atbildētāja/pers. B/ (/pers. B/), kuru uz pilnvaras pamata pārstāv zv. advokāts Normunds Rečs, par prasību iesniegtajā paskaidrojumā norādījusi, ka prasību neatzīst.

Prasītāja un atbildētājas Nr.1 nodoms (gribas izteikums), slēdzot Vienošanos, saskaņā ar Civillikuma 1427.panta nosacījumiem bija strīdus nekustamo īpašumu atstāt abu bērnu dēla /pers. C/ un meitas /pers. D./ īpašumā, kas arī no atbildētājas Nr.1 puses tika izpildīts.

Atbildētāji Nr.2 un 3 nebija atbildētājas Nr.1 un prasītāja starpā noslēgtās Vienošanās puses, jo Vienošanās nebija vairākpusējs darījums, atbildētājiem /pers. D/ un /pers. C/ vecāku starpā noslēgtā vienošanās par kopīgās mantas sadali nebija saistoša, jo abi uz Vienošanās noslēgšanas brīdi bija pilngadīgi.

Atbildētāji Nr.2 un 3 netika iepazīstināti ar vecāku starpā noslēgto Vienošanos par laulības šķiršanu un kopīgās mantas sadali.

Slēdzot Dāvinājuma līgumu ar bērniem, informējusi dēlu, ka prasītājs (tēvs) vēlas, lai zemesgrāmatā tiek ierakstīta aizlieguma atzīme par labu viņam, taču dēls atsacījās šādu līgumu parakstīt, ņemot vērā prasītāja neadekvāto rīcību un dzīvesveidu. /pers. D/ par vecāku laulības šķiršanas nosacījumiem nebija informēta, jo Latvijā jau ilgāku laiku nedzīvoja.

Vienošanos slēdza divas fiziskas personas- prasītājs un atbildētāja Nr.1. Vienošanās 5.punkts noteica , ka /pers. A/ nav tiesību nodot garāžu lietošanā trešajām personām SIA /Nosaukums A/, kuras biroja adrese ir /adrese A/, bet juridiskā adrese /adrese / LV 3801. SIA /Nosaukums A/ nav tiesību izmantot ne garāžu strīdus īpašumā, ne īpašuma sastāvā ietilpstošo zemesgabalu. Prasītājs kā fiziska persona garāžā nekādu saimniecisko darbību neveic. Ar SIA /Nosaukums A/ atbildētājiem nekādu saistību nav.

Ja prasītājs var pierādīt savu apgalvojumu, ka atbildētāji Nr.2 un 3 bija informēti par prasītāja un atbildētājas Nr.1 starpā noslēgto Vienošanos par laulāto kopīgās mantas sadali, tad prasītājs varētu celt prasījumu par attiecīgas atzīmes ierakstīšanu zemesgrāmatā uz strīdus nekustamo īpašumu.

Atbildētāji/pers. D/ un /pers. C/, kurus uz pilnvaras pamata pārstāv zv.advokāts Normunds Rečs, par prasību iesnieguši analoga satura paskaidrojumu, norādot, ka prasību neatzīst un lūdz to noraidīt.

Atbildētāji norādījuši, ka nav iepazīstināti ar vecāku starpā noslēgto Vienošanos par laulības šķiršanu un kopīgās mantas sadali un attiecīgās vienošanās tekstu.

Atbildētāji Nr.2 un 3 ir pilngadīgas un rīcībspējīgas personas, līdz ar ko vecāku Vienošanās par laulības šķiršanu un laulāto kopīgās mantas sadali nav viņiem saistošas, jo abi atbildētāji nebija minētās Vienošanās līgumslēdzēja puse, netika un līdz pat paskaidrojuma sniegšanas brīdim nav iepazīstināti ar vecāku Vienošanos par laulības šķiršanu un laulāto kopīgās mantas sadali.

Prasītāja/pers. A/ pilnvarotā pārstāve zv.advokāte Irēna Kibelko tiesas sēdē prasību par vienošanās un dāvinājuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz laulāto kopīgās mantas daļu uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem, paskaidrojot, ka prasītājs un atbildētāja Nr.1 ir bijušie laulātie. Šķirot laulību, laulātie noslēdza savstarpēju Vienošanos par laulības šķiršanu un laulāto kopīgās mantas sadali, kuru parakstot atbildētāja Nr.1 atzina, ka nekustamais īpašums /adrese / ir laulāto kopīga manta, laulātie vienojās, ka strīdus nekustamais īpašums tiks uzdāvināts abu bērniem ar virkni zemesgrāmatā ierakstāmiem apgrūtinājumiem, kas paredzēja, ka apdāvinātie nevar nekustamo īpašumu /adrese / atsavināt vai to citādi apgrūtināt ar lietu tiesībām bez prasītāja rakstiskas notariāli apliecinātas piekrišanas, prasītāja lietošanā saimnieciskās darbības veikšanai paliek garāža /adrese/.

Atbildētāja Nr.1, pārkāpjot labas ticības principu, rīkojās negodprātīgi, 2013.gada 27.decembrī noslēdzot dāvinājuma līgumu, ar kuru atbildētājam /pers. C/ tika uzdāvināta ½ domājamā daļa un /pers. D/ ½ domājamā daļa no strīdus nekustamā īpašuma. Dāvinājuma līgumā netika

iekļauti apgrūtinājumi, ko paredzēja laulāto savstarpējā Vienošanās attiecībā uz prasītāja interešu nodrošināšanu.

Atbildētāja pārkāpa 2013.gada 23.septembra Vienošanās noteikumus, līdz ar ko Vienošanās ir atzīstama par spēkā neesošu no tās noslēgšanas brīža.

2013.gada 27.decembrī noslēgtais Līgums par nekustamā īpašuma dāvināšanu starp atbildētāju Nr.1 un atbildētājiem Nr.2 un Nr.3 ir atzīstams par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža, jo bērni /pers. C/ un /pers. D/ zināja, ka nekustamais īpašums ir laulāto kopīga manta, māte bija /pers. C/ teikusi par aprobežojumiem, kas ierakstāmi zemesgrāmatā attiecībā uz dāvināmo nekustamo īpašumu, ko atbildētāja Nr.1 arī atzinusi savā paskaidrojumā tiesai. /pers. D/ par dāvinājumam izvirzītajiem nosacījumiem prasītāja interesēs informēja prasītājs savstarpējā sarunā.Atbildētājiem Nr.2 un 3 bija zināms fakts, ka prasītājs saimnieciskās darbības veikšanai izmanto garāžu /adrese/, bija zināms, kā vecāki vienojušies par laulāto kopīgās mantas sadali, t.i. ka viņiem tiks uzdāvināts strīdus nekustamais īpašums. Minēto apsvērumu dēļ atbildētāji Nr.2 un 3 nav atzīstami par labticīgiem ieguvējiem. Atbildētāji Nr.2 un 3 ir atteikušies ierakstīt zemesgrāmatā apgrūtinājumus par labu prasītājam.

Slēdzot Vienošanos laulātie nebija vienojušies, ka atbildētājai Nr.1 ir tiesības slēgt atcēlējlīgumu.

Lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža starp prasītāju /pers. A/ un atbildētāju /pers. B/ (pirms uzvārda maiņas- /uzvārds/) 2013.gada 23.septembrī noslēgto Vienošanos par laulības šķiršanu un laulāto kopīgās mantas sadali; atzīt par spēkā neesošu 2013.gada 27.decembrī noslēgto Līgumu par nekustamā īpašuma dāvināšanu, kas noslēgts starp /pers. B/ un /pers. C/, /pers. D/, dzēšot /pers. C/ un /pers. D/ īpašuma tiesības Saldus pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/uz nekustamo īpašumu /adrese/; atzīt /pers. A/ īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/, kas reģistrēts Saldus pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, kadastra Nr./numurs B/; piedzīt no atbildētājiem prasītāja labā tiesāšanās izdevumus.

Atbildētāju/pers. B/ (/pers. B/), /pers. C/ un /pers. D/ pilnvarotais pārstāvis zv.advokāts Normunds Rečs tiesas sēdē prasību par vienošanās un dāvinājuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz laulāto kopīgās mantas daļu neatzina, paskaidrojot, ka, šķirot prasītāja un atbildētājas Nr.1 laulību, tika noslēgta laulāto savstarpēja Vienošanās, kas paredzēja laulātiem piederošā nekustamā īpašuma uzdāvināšanu bērniem, neprasot bērnu piekrišanu apgrūtinājumu ierakstīšanai zemesgrāmatā.

Atbildētāji/pers. D/ un /pers. C/ nebija vecāku starpā noslēgtā Vienošanās par kopīgās mantas sadali dalībnieki, viņiem šī Vienošanās nebija saistoša, jo abi nav akceptējuši apgrūtinājumus, ko paredz minētā Vienošanās.

Garāža, kas saskaņā ar Vienošanos bija atstājama prasītāja lietošanā saimnieciskās darbības veikšanai, nav ierakstīta zemesgrāmatā. Prasītājs kā fiziska persona garāžā saimniecisku darbību neveica, saimniecisku darbību bez īpašnieku piekrišanas tajā veica SIA /Nosaukums A/.

Dāvinājuma līgumu atbildētāja Nr.1 ar atbildētājiem Nr.2 un 3 noslēdza pēc laulības šķiršanas un kā nekustamā īpašuma īpašniece varēja rīkoties pēc saviem ieskatiem.

Slēdzot dāvinājuma līgumu ar bērniem, atbildētāja Nr.1 izskaidroja dēlam /pers.C/, ka prasītājs vēlas, lai zemesgrāmatā tiek ierakstīta aizlieguma atzīme par labu viņam, taču dēls atsacījās šādu vienošanos slēgt. /pers. D/ par vecāku laulības šķiršanas nosacījumiem nebija informēta, jo Latvijā jau ilgāku laiku nedzīvoja.

Lūdz prasību noraidīt.

Tiesa, noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, liecinieku /pers. E/ un /pers. F/ liecības tiesas sēdē, atzīst ka /pers. A/ prasība par vienošanās un dāvinājuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz laulāto kopīgās mantas daļu noraidāma kā nepamatota.

Prasītāja/pers. A/ un atbildētājas /pers. B/ (/pers. B/) laulība šķirta 2013.gada 23.oktobrī pie zv.notāres Baibas Skrebas (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar zemesgrāmatu nodalījuma norakstu (lietas 19.-20.lapa) īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/ uz 1999.gada 10.augusta pirkuma līguma pamata zemesgrāmatā 21.12.1999. bija nostiprinātas /pers. B/ (/pers. B/).

Lietā nav strīda par to, ka nekustamais īpašums /adrese/ ir laulāto kopīga manta, ko laulātie atzinuši saskaņā ar 2013.gada 23.septembrī savstarpēji noslēgtās Vienošanās par laulības šķiršanu un laulāto kopmantas sadali 2.punktu, attiecīgi norādot, ka strīdus nekustamais īpašums ir iegādāts laulības laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 89.panta otro daļu viss, ko laulības laikā laulātie iegūst kopīgi vai viens no viņiem, bet ar abu laulāto līdzekļiem vai ar otra laulātā darbības palīdzību, ir abu laulāto kopīga manta; šaubu gadījumā jāpieņem, ka šī manta pieder abiem līdzīgās daļās.

Tādējādi laulāto 2013.gada 23.septembrī savstarpēji noslēgtā Vienošanās ir kopīpašnieku vienošanās un uzskatāma par darījumu Civillikuma 1403.panta izpratnē, ar ko prasītāja un atbildētājas Nr.1 starpā ir nodibināta saistību tiesība, kas padara Vienošanās nosacījumus par saistošiem tās dalībniekiem- prasītājam un atbildētājai Nr.1.

Civillikuma 1404.pantā noteikts, ka katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma. Gribas izteikums ir katra tiesiskā darījuma pamatelements un, kā norādīts Civillikuma 1427.pantā, pie tiesiska darījuma būtības pieder tā taisītāja gribas izteikums, kas ir personas gribas izpaudums un vērsts uz noteiktu tiesisko seku iestāšanos.

Lietā nav strīda par to, ka saskaņā ar 2013.gada 23.septembrī noslēgtās Vienošanās par laulības šķiršanu un laulāto kopmantas sadali 2.punktu laulāto griba bija nekustamo īpašumu /adrese/, kā arī dzīvojamā mājā atrodošās mēbeles, santehniku, sadzīves tehniku uzdāvināt laulāto kopīgajiem bērniem sešu mēnešu laikā, skaitot no laulības šķiršanas dienas.

Tiesa uzskata, ka jebkurš līgums ir tulkojams atbilstoši Civillikuma 1504.panta nosacījumiem, ka darījumu iztulkojot jāskatās uz darījumā lietoto vārdu nozīmi, un ja tie nav divējādi saprotami, tad tie cieši jāievēro, ja vien nepierāda, ka tie nesaskan ar dalībnieku gribu.

Lietā nav nekādu pierādījumu tam, ka 2013.gada 23.septembra Vienošanās nosacījumi, kas paredzēja laulāto kopīgā īpašuma uzdāvināšanu pušu kopīgajiem bērniem nesaskan ar prasītāja gribu, kas skaidri un nepārprotami formulēta Vienošanās 2.punktā.

Pušu savstarpējā Vienošanās neparedz, ka tajā norādītie nekustamā īpašuma dāvinājuma apgrūtinājumi kā lietu tiesība ir nostiprināmi zemesgrāmatā, slēdzot dāvinājuma līgumu, dāvinātājs nav tiesīgs noslēgt atcēlājlīgumu, kā arī neparedz nosacījumu, ka dāvinājuma līgumu laulātie kā dāvinātāji slēgs kopīgi.

Atbildētājs vienošanos ir parakstījis tās esošajā redakcijā, neceļot iebildumus pret tā saturu, un saskaņā ar Civillikuma 1431.pantu akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskajā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

Civillikuma 1509.pants noteic, ka divpusēji darījumi, kas uzliek kādus pienākumus abām pusēm, šaubu gadījumā iztulkojami tam par ļaunu, kurš attiecīgajā gadījumā ir kreditors un kuram tādēļ vajadzēja izteikties skaidrāk un noteiktāk.

Tādējādi secināms, ka prasītāja arguments, ka atbildētāja /pers. B/ ir rīkojusies negodprātīgi, slēdzot dāvinājuma līgumu ar atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ par strīdus nekustamā īpašuma dāvinājumu, un, neiekļaujot dāvinājuma līgumā uz prasītāju attiecināmos apgrūtinājumus, kā arī tiesības noslēgt atcēlājlīgumu, ir atzīstams par nepamatotu, jo prasītājs, slēdzot 2013.gada 23.septembra Vienošanos, nav pietiekami skaidri un nepārprotami formulējis savu gribu- dāvināt nekustamo īpašumu ar apdāvinātajiem saistošu apgrūtinājumu nostiprināšanu zemesgrāmatā.

Ņemot vērā, ka prasījums nesatur citus argumentus, izņemot iepriekš norādītos, 2013.gada 23.septembrī noslēgtās Vienošanās par laulības šķiršanu un laulāto kopmantas sadali atzīšanai par spēkā neesošu, prasība šajā daļā ir noraidāma.

Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka nav pamata 2013.gada 27.decembrī /pers. B/ kā dāvinātājas un /pers. C/ un /pers. D/ kā apdāvināto starpā noslēgtā Līguma par nekustamā īpašuma dāvināšanu atzīšanai par spēkā neesošu.

Prasītājs prasību cita starpā pamatojis ar atsauci uz Civillikuma 1415.pantu un 1592.pantu.

Civillikuma 1415.pants noteic, ka neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kura vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu; tāds darījums nav spēkā.

Savukārt Civillikuma 1592.pants noteic, ka neviens līgums, kas veicina kaut ko pretlikumīgu, netikumīgu vai negodīgu, nesaista. Ja viena puse ar viltu ir piedabūta noslēgt tādu līgumu, tad viņai ir tiesība prasīt zaudējumu atlīdzību.

Lai līgumu atzītu par pretēju likumam vai vērstu uz likuma apiešanu, nepieciešams konstatēt, ka šādā veidā dalībnieki ir vēlējušies panākt reālu seku iestāšanos, tomēr viņu vienošanās mērķis ir bijis izvairīties no likuma normās paredzētajiem pienākumiem vai ierobežojumu ievērošanas.

Saskaņā ar tiesību doktrīnā izteiktajām atziņām, Civillikuma 1415.pantā norādītās pazīmes jāsaprot tādējādi, ka likumam pretēja darījuma priekšmetu veidojošā darbība gan satura, gan mērķa ziņā ir tāda, kas pārkāpj likumā noteikto aizliegumu. Tas jāievēro arī, ja piemēro Civillikuma 1592.pantu. Norāde uz darījuma "veicināšanu", kas ietverta Civillikuma 1592.pantā, nedrīkst tikt interpretēta tā, ka spēkā neesošs ir jebkurš līgums, kas veicinājis kādas likumā neatzītas norises. (..) Atzīstot darījumu par pretēju likumam Civillikuma 1415. vai 1592.panta izpratnē, noteicošie ir nevis darījuma dalībnieku subjektīvie priekšstati par darījuma saturu vai mērķi, bet gan tas, ka likums objektīvi noraida darījumu kā tādu (*sk.Kaspars Balodis. Ievads civiltiesībās.-Rīga: apgāds Zvaigzne ABC,2007,214.lpp.*).

Komentējot Civillikuma 1415.pantu juridiskajā literatūrā, tiek norādīts, ka tiesībās jau ir ietverts tas morāles normu minimums, kuras pārkāpt valsts neatļauj. Tāpēc atsaukšanās uz morāles vai reliģijas normām ir pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos, tas ir, tad, ja var pārliecinoši konstatēt, ka darījuma priekšmets ir pretrunā nevis kādam samērā nebūtiskam postulātam, bet morāles pamatprincipiem.(..) Ne katra amorāla darbība rada darījuma spēkā neesamību, bet tikai tāda, kas ir pretrunā ar plaši atzītiem morāles pamatus veidojošiem principiem (*sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.- Rīga: Mans īpašums, 1998, 31.lpp.*).

Minētās likuma normas uzliek par pienākumu tiesai izvērtēt apstrīdēto darījumu pēc labu tikumu mērauklas un pārbaudīt vai puses, to slēdzot ir rīkojušās labā ticībā.

Civillikuma 1912.panta izpratnē dāvinājums ir tiesisks darījums, ar kuru kāds aiz devības piešķir otram bez atlīdzības kādu mantisku vērtību.

No minētā viedokļa nekustama īpašuma dāvināšana kā darbība pati par sevi nav kvalificējama kā neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kura vērsta, lai apietu likumu.

Atbildētājas/pers. B/ īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu bija nostiprinātas zemesgrāmatā un rīcība ar to, 2013.gada 27.decembrī noslēdzot Līgumu par nekustamā īpašuma dāvināšanu, nebija aprobežota, turklāt, uzdāvinot nekustamo īpašumu atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/, atbildētāja rīkojās saskaņā ar laulāto starpā noslēgto Vienošanos.

Neskatoties uz apstākli, ka atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/, iespējams, bija informēti par prasītāja gribu iekļaut dāvinājuma līgumā 2013.gada 23.septembra Vienošanās 2.punktā paredzētos apgrūtinājumus nekustamā īpašuma atsavināšanai, par ko liecina liecinieku /pers. E/ un /pers. F/ liecības tiesas sēdē, tiesa uzskata, ka šim apstāklim nav izšķirošas nozīmes, lai abus atbildētājus atzītu par nelabticīgiem ieguvējiem.

Kā tiesa iepriekš norādījusi, atbildētāji /pers. C/ un /pers. D/ nav 2013.gada 23.septembra Vienošanās dalībnieki, atbildētāji to nav parakstījuši, tādējādi apliecinot savu piekrišanu dāvinājumam ar Vienošanās 2.punktā ietvertajiem aprobežojumiem, līdz ar to viņiem nav saistoša vecāku savstarpējā vienošanās par nekustamā īpašuma dāvinājuma aprobežojumiem.

Dāvinājums ar aprobežojumiem dāvinātāja interesēs būtu atzīstams par dāvinājumu ar uzlikumu atbilstoši Civillikuma 1928.pantam, par ko apdāvinātajam savukārt ir tiesības izteikt savu viedokli, vai viņš saskaņā ar Civillikuma 1915.pantu piekrīt šādam dāvinājumam, jo bez viņa piekrišanas nevar rasties uzlikuma pildīšanas saistība un līdz ar to arī dāvinājums kopumā.

Prasītājs nav vērsies pie atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ ar piedāvājumu uz vienošanās pamata ierakstīt zemesgrāmatā apgrūtinājumus par labu prasītājam vai cēlis prasību tiesā pret atbildētājiem par apgrūtinājumu kā lietu tiesības ierakstīšanu zemesgrāmatā.

Ņemot vērā iepriekš spriedumā minētos apsvērumus par dāvinājuma līguma tiesisko dabu, līgumā izteikto dalībnieku gribas atspoguļojumu un darījuma iztulkošanu, tiesas ieskatā nav pamata atzīt, ka 2013.gada 27.decembra Līgumu par nekustamā īpašuma dāvināšanu dalībnieki to būtu noslēguši, rīkojoties pretēji Civillikuma 1.pantā nostiprinātajam labas ticības principam, līdz ar ko nav pamata dāvinājuma līguma atzīšanai par spēkā neesošu.

Tā kā prasījums par īpašuma tiesību atzīšanu ir pakārtots prasījums un atkarīgs no tā, vai atbildētāji īpašuma tiesības uz strīdus nekustamo īpašumu ir ieguvuši tiesīgi, tiesa atzīst, ka noraidāms prasījums par īpašuma tiesību atzīšanu prasītājam uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/.

Civilprocesa 44.panta trešā daļa noteic, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājai /pers. B/ (/pers. B/) radušies ar lietas vešanu saistītie izdevumi par zv. advokāta N.Reča sniegto juridisko palīdzību 600,00 EUR (lietas 118.lapa).

Tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta piekto daļu, ņemot vērā, ka lieta pēc būtības izskatīta vienā tiesas sēdē, ievērojot taisnīguma un samērīguma principu, atzīst, ka no prasītāja par labu atbildētājai /pers. B/ piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 200,00 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta otrajai daļai no prasītāja valsts ienākumos piespriežami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pusēm 34,69 EUR (Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts, 40.panta piektā daļa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu tiesāšanās izdevumu piedziņu, prasītājam tiesas spriedumā nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ prasību pret /pers. B/ (/pers. B/), /pers. C/ un /pers. D/ par vienošanās un dāvinājuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un īpašuma tiesību atzīšanu uz laulāto kopīgās mantas daļu noraidīt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, pers.kods /personas kods/, par labu /pers. B/, pers.kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 200,00 EUR (divi simti *euro*).

Piedzīt no /pers. A/, pers.kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 34,69 EUR (trīsdesmit četri *euro* 69 centi).

Noteikt, ka /pers. A/, pers.kods /personas kods/, ir tiesības 10 dienu laikā no tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu izpildīt labprātīgi.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Saldus rajona tiesā.

Pilns tiesas spriedums sastādīts 2016.gada 9.martā.

Tiesnese I.Kalniņa